

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ נ' צ'

1

בפני כב' השופט נפתלי שילה

התובעת

פ' צ'
ע"י עו"ד יוסי ויצמן

נגד

הנתבע

א' צ'
ע"י עו"ד זמיר וייס

2
3

פסק דין

4
5

האם זכאית התובעת לחלק היחסי בתשלומי הפנסיה המוקדמת של הנתבע אשר פרש לגמלאות שבע שנים לפני גיל הפרישה וכיצד לחשב את חלקה במרכיבי הפנסיה?

8

9

א. רקע עובדתי

10

1. ביום 12.7.00 ניתן ע"י ביהמ"ש תוקף של פסק דין להסכם גירושין שנחתם ע"י הצדדים (להלן: "ההסכם").

12

13

14

2. סעיף 9 להסכם קובע כדלקמן:

15

"מוסכם על הצדדים כי לכל צד שמורה הזכות למחצית חלקו של משנהו בנכסים,

16

בכספים ובזכויות בכל מקום שנצברו מיום הנישואין ועד ליום הפירוד דהיינו

17

29.3.00... וכי סכומים אלו יחולקו בדרך המפורטת להלן:

18

... עם הגיע הראשון מבין הצדדים לגיל פרישה יהיה זכאי משנהו לקבל מידי

19

חודש את חלקו היחסי בפנסיה דהיינו חלקו (מחצית) בתקופת חיי הנישואין ועד

20

ליום הפירוד דהיינו 29.3.00... לחילופין, במקרה של היוון יתבצע התחשיב

21

לאלתר והצד המהוון יהיה מחויב לשלם למשנהו את המגיע לו – בקיזוז הסכום לו

22

23

זכאי הוא".

24

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

- 1
- 2
3. הנתבע פרש פרישה מוקדמת ממשטרת ישראל ביום 31.1.10 כשהוא בן 50.
- 3
4. סמוך לפני פרישת הנתבע, פנו הצדדים למכון ***** בהנהלת האקטואר***** (להלן: "המומחה") על מנת לחשב את הכספים המגיעים לתובעת בעקבות פרישתו של הנתבע.
- 5
- 6
7. ביום 3.1.10 הועברה לצדדים על ידי המומחה חוות דעת בדבר אופן חלוקת זכויות הצדדים (להלן: "חוות הדעת").
- 8
- 9
6. בעקבות השגות של הנתבע על אופן עריכת התחשיב על ידי המומחה, לא העביר הנתבע לתובעת את הסכומים המגיעים לה ממנו לטענתה ולפיכך, הגישה התובעת תובענה זו על פי סעיף 7 לחוק בית המשפט לענייני משפחה תשנ"ה – 1995.
- 10
- 11
- 12
- 13
7. בכתב הגנתו טען הנתבע כי מאחר והוא פרש לפני גיל הפרישה שנקבע לשוטרים - גיל 57 - אין לראות בתשלומי הפנסיה המוקדמת נכסי פנסיה אלא שכר עבודה. לטענתו, הוא נאלץ לפרוש לפנסיה מוקדמת עקב מצבו הרפואי ונגרם לו נזק כלכלי משמעותי היות ובמקום לקבל משכורת רגילה הוא מקבל כיום פנסיה שהיא נמוכה יותר בכ - 10,000 ₪ משכרו הרגיל. בנוסף, הנתבע טוען כי הוא הפסיק לקבל רכב צמוד כולל אחזקה מלאה שהוא היה זכאי לה בתקופת עבודתו במשטרה וכן הוא לא זכאי יותר לצבירה עבור תוספת הוותק. לדבריו, בהסכם נאמר כי התובעת זכאית לחלקה בפנסיה כשיגיע ל"גיל פרישה" וגיל הפרישה הוא רק לכשיגיע לגיל 57.
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
23. כמו כן, הנתבע טוען כי מרכיבים מקצבת הפנסיה שלו אינם צריכים להיכלל בחלק המגיע לתובעת. לטענתו, מפכ"ל המשטרה העניק לו הטבה על פי סעיף 100 (א) לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב] תש"ל – 1970 (להלן: "חוק הגמלאות") כך שלפנסיה שלו התווספו 6% (להלן: "הגדלת המפכ"ל").
- 24
- 25
- 26
- 27
28. הנתבע טוען כי לתובעת לא מגיע ליהנות כלל מהגדלת המפכ"ל אשר ניתנה לו לאחר היום הקובע לפירוד ומטרתה לפצות את הנתבע על הנזק שנגרם לו מהפרישה המוקדמת ובעקבות מצבו הבריאותי.
- 29
- 30
- 31
32. התובעת טוענת כי דין תשלומי הפנסיה המוקדמת כדין תשלומי הפנסיה הרגילה ואף את הגדלת המפכ"ל צריך להכליל בחישוב, כך שסכום זה יחולק באופן שווה על פני כל תקופת שירותו של הנתבע.
- 33
- 34
- 35

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
11. התובעת אף הציגה מכתבים אותם כתב ב"כ הנתבע למדור הכספים במשטרת ישראל בימים 24.10.07 ו- 27.2.08 ובהם הוא אומר כי הוא "עומד לצאת לגמלאות בעתיד הלא רחוק" והוא מבקש כי יערך תחשיב "עד ליום הפרישה" לצורך קביעת חלקה של התובעת בגמלה על פי ההסכם. התובעת רואה במכתב זה "הודאת בעל דין" לפיה אף הנתבע היה סבור כי לתובעת מגיע חלקה בגמלה מייד עם יציאת הנתבע לפנסיה מוקדמת.
12. בדיון ק.מ. שהתקיים ביום 14.10.10 הסכימו הצדדים כי ההכרעה בתובענה תינתן על בסיס סיכומים בכתב שיגישו הצדדים. התובעת הגישה את סיכומי טענותיה ביום 1.12.10, הנתבע ביום 16.2.11 וסיכומי התשובה הוגשו ביום 15.3.11.
- ב. דיון והכרעה
- (א) האם תשלומי הפנסיה המוקדמת נחשבים כתשלומי פנסיה רגילה או כשכר עבודה?
1. על פי ס' 69א לחוק הגמלאות, גיל הפרישה לשוטר שנולד החל משנת 1952, הוא גיל 57.
2. בדו"ח הוועדה לחלוקת חסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו (מחודש מרץ 2010), בראשות כבי השופט שוחט (להלן: "הדו"ח"), נדונה שאלת מעמד התשלומים אשר מתקבלים בפנסיה מוקדמת.
3. בסעיף 2.2.2 של הפרק השביעי לדו"ח נאמר כי:
- "פרישה מוקדמת במקרה של הסדר פרישה – בצורה דומה סברה הוועדה כי במקרה של "פרישה מוקדמת" הממומנת על ידי המעביד, יש לראות בכספי הפנסיה המוקדמת כתחליף שכר לעובד ולא כקצבת פרישה. לכן, גם במקרה זה ממליצה הוועדה שפסק הדין העוסק בחלוקת קצבת הפרישה לא יחול עד למועד הפרישה, לפי החוק שחל עליו, ורק לכשיגיע לגיל זה יתחלקו הצדדים בקצבה".
4. בהערת שוליים 61 שם, נאמר כי:
- "סיבה נוספת להחלטתנו בנושא זה היתה, הרצון לעודד הסדרי פרישה שיאפשרו רה אירגון והתייעלות והחשש שהסדרים כאלו לא יוסכמו על ידי העובדים אם ידעו שעליהם לחלוק בפנסיה המוקדמת, אך לא בשכר הרגיל עם בני זוגם לשעבר".

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

- 1 לשאלה האם יש לראות בתשלומי הפנסיה המוקדמת תשלום פנסיה רגיל או שיש לראות
2 בהם שכר עבודה, פנים לכאן ולכאן.
3 מחד, הזכויות לפנסיה מוקדמת נוצרו במהלך החיים המשותפים ומכוח עבודתו של בן הזוג
4 אצל מעסיקו. לכאורה, כשם שאם יועלה גיל הפרישה מעבר לגיל הפרישה שהיה ידוע
5 במועד ההסכם לא יזכה בן הזוג לקבל את חלקו אלא לאחר שבן זוגו יפרוש בפועל, הוא
6 הדין אם קיבל בן הזוג הטבה של פרישה מוקדמת יותר ולכן אין סיבה שלא יזכה בה בן זוגו.
7
8 מאידך, אכן נגרם הפסד כספי לנתבע אשר נאלץ לפרוש ולקבל הכנסה חודשית קטנה יותר
9 ואם יצטרך להתחלק עם בת זוגו לשעבר גם בתשלומי הפנסיה המוקדמת, יופחת עוד יותר
10 הסכום העומד לרשותו לצורכי מחייתו.
11
12 הנתבע טוען כי במקרה דנן, ההסכם ברור וחד משמעי. לדבריו, בהסכם נקבע במפורש כי
13 הוא ישלם לתובעת את חלקה רק כשיגיע לגיל הפרישה. גיל פרישה ולא יום פרישה.
14 משמילותיו של ההסכם ברורות ביותר, אין לדעתו כל מקום להקיש מפסיקה שדנה במקרים
15 שבהם ההסכם לא היה ברור או שהצדדים כלל לא התייחסו לנושא זה בהסכם וקיים חסר
16 שיש למלאו. לדעתו, יש לפרש את ההסכם לפי "פשוטו של מקרא" וכל פרשנות מרחיבה
17 אחרת, חוטאת לפרשנות הפשוטה והברורה של ההסכם. לפיכך, הנתבע טוען כי כל עוד לא
18 הגיע הנתבע לגיל פרישה, אפילו שכבר פרש לפנסיה מוקדמת, לא מגיע לתובעת דבר.
19
20 איני סבור שפרשנות ההסכם כה פשוטה וחד משמעית.
21 אכן נאמר בהסכם "גיל פרישה". ואולם, בהחלט ניתן לפרש מילים אלו באופן לא דווקני כך
22 שכוונתם למועד הפרישה בפועל ולא דווקא לגיל במובן המצומצם. מאחר והצדדים וויתרו
23 על הבאת ראיות חיצוניות לשאלת פרשנות ההסכם, יש לבחון את פרשנות המילים
24 באספקלריא של הדין החל בנושא זה וכן לאור התנהגות הצדדים בטרם החל הליך זה.
25
26 לאחר שנברר מה עמדת הפסיקה בסוגיה זו, נבחן מה הפירוש הראוי במקרה דנן ומי הרים
27 את הנטל המוטל עליו להוכיח עמדתו בדבר הפרשנות שיש ליתן למילים אלו.
28
29 בפסיקה עקבית של בתי המשפט אנו מוצאים כי לעניין זכותו של בן הזוג לאיזון משאבים,
30 דין פנסיה מוקדמת כדין פנסיה. בתמ"ש 14929/96 יונה שנהב נ' שאול שנהב (ניתן ביום
31 4.9.99 ופורסם במאגרי מידע), קבע כב' השופט גייפמן כי:
32
33 "הפנסיה הרגילה והפנסיה המוקדמת, היא מיונם המשפטי לצרכים אחרים אשר יהא,
34 הינם נכסי עתודה כלכלית של המשפחה וברי חלוקה בין בני זוג. הפנסיה הרגילה

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

- 1 והפנסיה המוקדמת הן הטבות שנותן המעביד לעובד עם סיום יחסי העבודה – עם
2 הפרישה מהעבודה, והינם חלק מהרכוש המשותף של בני הזוג".
3
4 פסק דין זה אושר ע"י בהמ"ש המחוזי בע"מ (ת"א) 1122/99 שאול שנהב נ' יונה שנהב (ניתן
5 ביום 26.3.00) שבו קבע כב' השופט חיים פורת כי:
6
7 **"...אין שום חילוקי דעות שהבעל אינו עובד יותר של התעשייה האווירית מיום שפרש
8 לפנסיה מוקדמת... הוא אינו מתייצב בשום מקום עבודה, הוא זכאי לעבוד בכל מקום
9 שיחפוץ ואין עליו שום מגבלות ממקום עבודתו הקודם ואין שום אפשרות לראות בתשלומי
10 הפנסיה המוקדמת כאילו היו תשלומי שכר או משכורת, שהם אינם עתודה כלכלית אלא
11 תשלומים שוטפים שאינם מתחלקים כפי שמתחלקת פנסיה".**
12
13 10. בית המשפט העליון אישר עמדה זו בע"מ 1018/04 שמואל פרטוש נ' אליס פרטוש (ניתן
14 ביום 18.5.05 מפי כב' השופטת פרוקצ'יה ופורסם במאגרי מידע) שבו נקבע ביחס לפנסיה
15 מוקדמת כי:
16
17 **"זוהי הטבה סוציאלית רגילה שנועדה לאפשר למי שהפסיק את עבודתו בשל סיבות
18 בריאות לאחר חמש שנות שירות, ליהנות מקצבת פרישה רגילה".**
19
20 11. גם בתמ"ש (ת"א) 99783/99 פלונית נ' פלוני (ניתן ביום 25.11.04 ופורסם במאגרי מידע)
21 קבע כב' השופט שוחט כי:
22
23 **"... אין ולא יכולה להיות מחלוקת, כי תשלומי פנסיה חודשית שמקבל בן זוג בגין תקופת
24 עבודתו, במהלך חיי הנישואין, הינם בגדר רכוש משותף. .. בגדר פנסיה יש לכלול גם
25 תשלומים המשולמים כפנסיה מוקדמת, בשל פרישה בטרם עת של הזכאי לה. תשלומים
26 אלה אינם בגדר משכורת אלא בגדר תשלומי פנסיה משום מהות התשלום".**
27
28 12. בתמ"ש (כ"ס) 29570/03 פלונית נ' פלוני (ניתן ביום 21.5.06 ופורסם במאגרי מידע) קבע
29 כב' השופט ויצמן:
30
31 **"... פנסיה מוקדמת" הנה תשלום חודשי שמשלם המעביד לעובד שפרש מעבודתו לפני
32 הגיעו לגיל פנסיה הקבוע בחוק ובתקנוני קרנות הפנסיה. התשלום משולם עד הגיעו של
33 העובד לגיל הפנסיה וממועד זה ואילך משולמת הפנסיה הרגילה.... אף בנדון פרישתו
34 המוקדמת של הנתבע מעבודתו בתעשייה האווירית נבעה בשל מצב בריאותו והוא זכה
35 בשלה לתשלומי פנסיה מוקדמים ודוק – מצב בריאותו גרם להחשת תשלומי הפנסיה אך**

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ נ' צ'

1 אין מדובר בגמלה המשולמת בגין נכותו, לפיכך התובעת זכאית למחצית מסך זה. כך גם
2 פנסיית הנכות המשולמת לנתבע ע"י מבטחים הינה למעשה זכות סוציאלית/ פנסיונית
3 שתשלומה הוקדם לגיל הפרישה בשל נכותו, ומכל מקום, מדובר בגמלה אשר נרכשה
4 מהפרשות שהפריש הנתבע משכרו לצורך רכישתה לפיכך התובעת זכאית לחלוק בה."

5
6 ראה גם: בתמ"ש (י - ס) 21760/07 ד' י' נ' י"י (ניתן ביום 30.8.10 מפי השופט איתי כץ
7 ופורסם במאגרי מידע).

8
9 לאחרונה, ניתן ע"י כב' השופט ניצן סילמן מבית המשפט לענייני משפחה בקריות פסק דין .13
10 מקיף בנושא זה (תמ"ש 16600/02 ק.צ. נ' ק.י. ניתן ביום 1.2.1 ופורסם במאגרי מידע). בין
11 היתר קבע בהמ"ש כי:

12
13 "המחוקק הראשי ראה להגדיר הפנסיה המוקדמת כקצבה ולא כשכר – קצבה זו משולמת
14 עקב תנאים סוציאליים... כשהזכות במסגרתה משולמת הקצבה הנה זכות שנצמחה
15 ונצברה לעובד במהלך עבודתו... ומשכך, לטעמי לא ניתן לראות בה תחליף שכר ... המבחן
16 האמיתי הנו מקור הגמלה ועילתה – ככלל, העובדה כי גמלה מוקדמת אינה מותנית
17 בעבודה כנגד קבלת שכר, תלמד כי מדובר ב"חיסכון" שנצמח ביחסי העבודה, אשר הנו
18 בר חלוקה או איזון"

19
20 ממכלול הפסיקה עולה כי באופן עקרוני, פנסיה מוקדמת דינה כפנסיה. .14
21 השאלה היא, האם לאור העובדה שבהסכם נקבע כי הזכאות תהיה רק בגיל הפרישה, ניתן
22 לאמר כי הצדדים קבעו הסדר אחר השונה מהדין החל ולפיו, רק בגיל הפרישה הקבוע
23 בחוק זכאים הצדדים לקבל חלק מהפנסיה של בן הזוג ולא קודם לכן.

24
25 בבג"ץ 7947/06 איילה קהלני נ' בית הדין הרבני הגדול ואח' (ניתן ביום 24.12.06) קבע בית
26 המשפט העליון מפי כב' השופטת ארבל, בדונו בפרשנות הסכמי גירושין כי:

27
28 "...במיוחד אני סבורה כי יש ליתן את הדעת לויתור בלתי מפורש בהסכם גירושין על
29 זכויותיו של כל אחד מהצדדים שמא נעשה שלא בגמירות דעתו המלאה של הצד המוותר,
30 וייתכן שהיה מקום לשקול יצירת חזקה לפיה וויתור בלתי מפורש יעביר את הנטל
31 להוכחת גמירות הדעת לצד הטוען לויתור".

32
33 ראה גם: בע"מ (ירושלים) 222/08 שא נ' שד (ניתן ביום 2.2.10 מפי כב' השופט דרורי
34 בפסקאות 260-278 לפסק הדין).

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

16. במקרה דנן, לא הרים הנתבע את הנטל המוטל עליו על מנת להוכיח כי כוונת הצדדים היתה לקבוע כי רק בגיל הפרישה יהיו הצדדים זכאים לקבל את חלקם בפנסיה של בן זוגם ולא במקרה של פנסיה מוקדמת. משלא הביא הנתבע כל הוכחה כי דווקא לכך התכוונו הצדדים, יש להחיל את ההלכה שנקבעה בפסיקה ולפיה, הפנסיה המוקדמת דינה כפנסיה והתובעת זכאית לקבל את החלק היחסי מהתשלומים השוטפים. כל עוד לא מוכח כי נעשה ויתור מפורש בהסכם, יש לראות בצדדים כמי שלא ויתרו על זכות המוענקת להם על פי הדין.
17. יודגש כי הדו"ח טרם אומץ כדבר חקיקה ולפיכך כיום, יש להחיל על הצדדים את הדין הנוהג והתקף כיום. אכן, קיים אינטרס לעודד פרישה מוקדמת מעבודה וייתכן כי המצב המשפטי כיום מעודד דווקא הישארות בעבודה על מנת שלא לחלוק עם בן הזוג את ההכנסה החודשית. המצב הקיים עלול לגרום לכך שאנשים שהם כבר "שחוקים" או מתפקדים באופן לקוי "יאחזו בקרנות העבודה" וימתינו למועד הפרישה המאוחר ביותר. ואולם, כל עוד הפסיקה קבעה באופן ברור כי פנסיה מוקדמת דינה כפנסיה, יש להחיל דין זה במקרה של ספק, אא"כ מוכח כי כוונת הצדדים היתה אחרת. זכות הפנסיה המוקדמת היא נכס משותף והוצאתה ממסת הנכסים ברי האיזון, היא פגיעה בזכות הקניין של בן הזוג לשעבר. דווקא בעת שהמחוקק הרחיב את מסת הנכסים ברי האיזון בתיקון מס' 4 לחוק יחסי ממון, יש לבחון אם ההצעה בדו"ח ביחס לפנסיה המוקדמת, עולה בקנה אחד עם מדיניות המחוקק והפסיקה, המרחיבה את מסת הנכסים ברי האיזון אף לנכסים שיש בהם מרכיב אישי מובהק כגון כשר השתכרות ומוניטין אישי.
18. פרשנות זו להסכם, אף עולה בקנה אחד עם התנהגות הצדדים סמוך לפרישת הנתבע. יש לזכור כי כמפורט לעיל, זו היתה אף עמדתו של הנתבע מלכתחילה, עד שהחליף את בא כוחו, ולצורך כך הוא פנה לאקטואר על מנת שיערוך עבורו תחשיב. הנתבע ידע היטב סמוך לפני שפרש לפנסיה מוקדמת כי הוא יצטרך להעביר לתובעת את חלקה וכל מה שהוא רצה לדעת היה מה סכום הכסף המגיע לה. למרות שהנתבע ידע וצפה כי יהיה עליו להתחלק עם התובעת בפנסיה המוקדמת, העדיף הנתבע לפרוש. אם הנתבע היה סבור כי לתובעת לא מגיע כלל חלק בפנסיה המוקדמת היות והוא טרם הגיע לגיל 57, מדוע היה עליו לפנות כלל למומחה? טענת הנתבע בסעיף 55 לסיכומיו כי הפנייה לאקטואר לא נוסחה "כפי שביקשו הנתבע או שחלה אי הבנה ביניהם בעניין זה", אינה משכנעת כלל. לפיכך, איני מקבל את דברי הנתבע בסעיף 46 לסיכומיו, כי צפייתו הסבירה של הנתבע היתה כי הוא יחלוק את קצבתו עם בת זוגו לשעבר "רק במועד פרישת החובה". במקרה דנן, הנתבע התנהג ופעל בדיוק הפוך וציפייתו היתה כי הוא יצטרך לשלם את המגיע לתובעת אף מהפנסיה המוקדמת.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

1 לפי איזו משכורת ואילו רכיבי שכר יחושב חלקה של התובעת בפנסיה של הנתבע? (ב)

2
3 .1. הנתבע טוען כי גם בשאלה זו, ההסכם ברור וחד משמעי. לדבריו, נאמר במפורש כי זכויות
4 כל צד לקבל מהזכויות שצבר הצד השני, הם עד ליום הפירוד דהיינו יום 29.3.00 (להלן:
5 "היום הקובע"). הנתבע טוען כי פרשנות ההסכם פשוטה בתכלית. הצדדים התכוונו כי החל
6 מהיום הקובע, כל צד זכאי לצבור רכוש באופן עצמאי ואין לתובעת זכויות בהטבות
7 ובזכויות שהוא זכאי להן לאחר היום הקובע.

8
9 .2. לפיכך, הנתבע טוען כי התובעת זכאית לחלקה היחסי על בסיס משכורתו האחרונה של
10 הנתבע ביום הקובע. לטענתו, במועד הקובע הוא היה בדרגת סגן ניצב 3 וכשפרש הוא היה
11 בדרגת סגן ניצב 9. לטענתו, על אף שהוא נשאר באותה דרגה ייצוגית, מדובר בהפרש של
12 שלוש דרגות מקצועיות (סעיף 24 לסיכומיו). לדבריו, כל התוספות שנוספו לשכרו לאחר
13 היום הקובע אינם ברי איזון ואין לתובעת חלק ונחלה בהם.

14
15 .3. הנתבע טוען כי מאז היום הקובע הוא צבר וותק ותגמולים בגין השכלה ודירוג מקצועי.
16 יצויין כי בדיון שהתקיים טען הנתבע כי למד לתואר שני בשנים 1999-2000 וכי "שכר
17 הלימוד שולם בחלקו מהקופה המשותפת ובחלקו ממני" (עמ' 2 שורות 12-13). הנתבע לא
18 צירף אסמכתאות ביחס למקורות מימון התואר השני.

19
20 .4. הנתבע סבור כי אם תתקבל פרשנות התובעת, ייגרם לו אי צדק. לטענתו, התובעת עבדה
21 לאחר היום הקובע בעבודות שבמסגרתן לא צברה זכויות סוציאליות. לפיכך, כל מה שיגיע
22 לנתבע מהתובעת יהיו הזכויות שהיא צברה מעבודתה עד יום הפירוד. מאידך, אם תתקבל
23 עמדת התובעת והיא תקבל את חלקה על בסיס משכורתו האחרונה של הנתבע, ייצא כי
24 היא תהנה מפירות עבודתו לאחר היום הקובע בעוד שהוא לא יזכה לדבר מהזכויות
25 שהתובעת צברה לאחר היום הקובע. זאת, מאחר והתובעת העדיפה שלא לצבור זכויות
26 סוציאליות לאחר היום הקובע והיא לא הגדילה את המשכורת הקובעת לפנסיה.

27
28 .5. גם ביחס לשאלה זו, אני סבור כי ההסכם אינו חד משמעי. כל מה שנקבע בהסכם הוא כי
29 היום הקובע לצורך קביעת זכותם של הצדדים בנכסים הוא יום 29.3.00. ההסכם לא
30 התייחס לשאלה לפי איזו משכורת ייקבע החלק היחסי של כל צד. כל מה שנאמר הוא כי כל
31 צד זכאי "לחלקו היחסי בפנסיה דהיינו חלקו (מחצית) בתקופת חיי הנישואין ועד ליום
32 הפירוד". דהיינו הצדדים קבעו כי את האחוז המגיע לכל צד מחשבים לפי היום הקובע
33 ואולם על בסיס איזה שכר, לא נאמר בהסכם דבר והדבר נתון לפרשנות.

34

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ' נ' צ'

6. כפי שנאמר לעיל, על הצד הטוען כי ההסדר שנקבע בהסכם מחריג זכות המגיעה על פי דין, נטל ההוכחה להוכיח כי זו היתה כוונת הצדדים. במקרה דנן, הנתבע לא הביא כל ראיה כי כוונת הצדדים בהסכם היתה לקבוע כי המשכורת הקובעת תהיה על פי היום הקובע ולא על פי המשכורת במועד הפרישה. לפיכך, יש לבחון מה עמדת הפסיקה במקום בו הנושא לא הוסדר באופן חד משמעי, כמו במקרה דנן.
7. בתמ"ש 10612/98 פלונית נ' פלוני (ניתן ביום 19.12.06 מפי כב' השופט גרינברגר) נקבע כי:
- "סבורני כי במקרה של תקופת נישואין ארוכה, לא ננקל יהא לנתק את הקשר בין החיים המשותפים לפני הפירוד לקידומו של בן הזוג השני לאורך השנים ואם כי בודאי יהיו מקרים שהקידום המאוחר כלל אינו קשור לתרומת השנים הקודמות, הנטל להוכיח ניתוק בין הקידום לאחר הפירוד לבין תקופת הנישואין מוטל על הטוען לכך... ואולם, כאן ראוי לדייק: יחסי הממון אכן פקעו וחבל הנישואין ניתק, ברם יחד עם זאת אין להתעלם מהמטען הרב שנושא כל אחד מבני הזוג עם הפירוד אשר נרכש במהלך החיים המשותפים, ומלווה אותו בהמשך אף לאחר הפירוד. כך בענייננו: התובעת והנתבע חיו בצוותא למעלה מ- 30 שנה של חיי שיתוף. במהלך אותה תקופה עבד הנתבע מספר שנים לא מבוטל במשרד הממשלתי ועלה בדרגות. על אף שהנתבע כיהן במשרתו האחרונה הבכירה במהלך עשר השנים האחרונות, שהן לגמרי לאחר מועד הפירוד, לא ניתן להפריד בין תקופה מאוחרת זו לבין תקופת החיים המשותפים".
- פסק דין זה אושר ע"י בהמ"ש המחוזי בירושלים (בע"מ 2038/07 פלונית נ' פלוני, ניתן ביום 2.9.07).
8. קיימת גם גישה שונה בפסיקה שבאה לידי ביטוי בעמח 1014/06 פלוני נ' אלמונית (ניתן ע"י בהמ"ש המחוזי בתל אביב ביום 28.11.06) ובו נקבע כי:
- "אין למערער חלק ונחלה בגידול שחל במשכורתה של המשיבה בתקופה שבה הצדדים צהובים זה לזה וכשחלפו יותר מחמש שנים מהמועד המוסכם של הקרע ביניהם".
9. על מנת לבחון איזו פרשנות ראויה יש ליתן לאמור בהסכם, יש להתחשב בנתונים אלו:
- א. הנתבע התגייס למשטרה בשנת 1981. הצדדים נישאו ביום 4.4.82 והיום הקובע הוא יום 29.3.00. מתוך 29 שנות עבודה במשטרה של הנתבע, היו הצדדים נשואים במשך 18 שנים.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ נ' צ'

- 1 ב. במועד הקובע היה הנתבע סגן ניצב בדרגה 3 ובפרישתו הוא עלה שלוש דרגות
2 מקצועיות לסגן ניצב 9 ואולם הוא נשאר באותה דרגת ייצוג – סגן ניצב.
3 ג. בין המועד הקובע לבין יציאת הנתבע לפנסיה מוקדמת עברו כעשר שנים.
4
- 5 10. נדרשתי לסוגיא דומה בתמ"ש 51923/99 ג.א. נ' ש.ס. (ניתן ביום 18.3.10) ושם קבעתי כי
6 אם הקידום היה רק בדרגה אחת, מרב סרן לסגן אלוף, יש לשייך את הקידום למאמץ
7 המשותף והנתבעת זכאית ליהנות מפירות הפנסיה לפי הדרגה במועד הפרישה.
8
- 9 11. כמו כן, בתמ"ש 22575/03 פ.ל. נ' פ.ש. (ניתן ביום 1.8.10) ציינתי כי אף מבחינה פרקטית,
10 רצוי להפעיל את שיטת המשכורת האחרונה שהרי אחרת, לו תוצמד המשכורת של היום
11 הקובע למדד בצירוף ריבית כחוק, עלול להיגרם עיוות באשר ייתכן כי המשכורת ביום
12 הקובע תהיה גבוה יותר מהמשכורת במועד הפרישה. שהרי לעיתים, המשכורת לא עלתה
13 בשיעור שהוא יותר גבוהה מהצמדה וריבית כחוק.
14
- 15 12. במקרה דנן, מאחר והנתבע לא עלה כלל מאז היום הקובע בדרגת ייצוג והוא נשאר סגן ניצב
16 כשכל העלייה בשכר נובעת רק מעליה בדרגות המקצועיות וכן מאחר והצדדים חיו תקופה
17 יחסית ארוכה מתוך מכלול התקופה שהנתבע היה במשטרה - 18 שנים מתוך 29 שנים –
18 הרי שיש לשייך אף לתובעת את קידום השכר מאז יום הפירוד. התובעת תרמה את חלקה
19 להתפתחותו המקצועית של בן זוגה עד הגיעו לדרגת סגן ניצב שהיא דרגתו אף כיום. אני
20 סבור כי כפי שקבע כב' השופט גרינברגר, **"בקידום זה מגולמת גם תרומתו של בן הזוג השני**
21 **לאורך השנים"**. הנתבע לא הוכיח כי קידום זה בדרגות המקצועיות אינו קשור לתרומת
22 השנים הקודמות. אדרבא, הנתבע אף הודה כי למד לתואר שני בתקופת החיים המשותפים
23 וחלק מהמימון שולם מהרכוש המשותף. אין אפוא כל סיבה למנוע מהתובעת את פירות
24 לימוד זה שמומן אף מכיסה.
25
- 26 13. למרות שחלפו עשר שנים מאז היום הקובע ועד לפרישת הנתבע, מאחר והנתבע לא קודם
27 בשום דרגה ייצוגית מאז, אין לראות ב"השבחה" שנוספה לשכרו כהשבחה עצמאית
28 שאינה נובעת מתקופת החיים המשותפים ומדובר בפירות שיש לייחס ל"עץ" שנוצר
29 בתקופת החיים המשותפים.
30
- 31 14. מאחר וכאמור לעיל יש ספק בפרשנות ההסכם, הרי שכל עוד לא הוכח אחרת, יש להחיל את
32 הדין החל במקרה של ספק. לפיכך אף בשאלה זו, יש לפרש את ההסכם כך שהוא יתיישב
33 עם ההלכה הפסוקה.
34

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ נ' צ'

- 1 **סיכומו של דבר:** התובעת זכאית לחלקה היחסי בפנסיה של הנתבע, על בסיס משכורתו .15
2 האחרונה במועד פרישתו ולא ביום הקובע.
3
- 4 **אילו רכיבים ייכללו במסגרת תשלומי הפנסיה של הנתבע שלתובעת יש בהם זכויות?** (ג)
5
- 6 1. על פי הפסיקה, יש לקחת בחשבון את כל המרכיבים לרבות מענק יובל המהווים חלק
7 מהזכויות שנצברו בתקופת החיים המשותפים.
8
- 9 בתמ"ש 2254/03 **פלוני נ' אלמוני** (ניתן ביום 26.7.06 מפי השופטת קיציס) נקבע כי :
10
- 11 "הזכות למענק היובל אומנם מתגבשת בחלוף תקופת עבודה של 40 שנה ואולם רגליה
12 נטועות בתקופת הזמן שקדמה לה. ניתן להגדירה כזכות הצומחת במהלך השנים –
13 תחילתה בזרע הנטמן במועדת תחילת העבודה, הזכות מכה שורשים במהלך שנות העבודה
14 ופרייה מבשיל בחלוף התקופה. הפרי לא יוכל להבשיל אלמלא ניטע הזרע ואלמלא צמחו
15 השורשים לאורך השנים. הנתבע לא יכול להתעלם מתרומתה של התובעת לצמיחתה של
16 הזכות, היא סייעה לו, עמדה לצידו, גידלה יחד עימו את ילדיו ונשאה יחד עימו בעול
17 משק הבית. הושטת כתף זו היא הדשן בזכותו הבשיל הפרי. לא ניתן להתעלם מתרומתה
18 זו של התובעת ולקבוע כי גם בלעדיה היה מצליח הנתבע להתמיד בעבודתו. לפיכך, לטעמי
19 הזכות לקבל את מענק היובל הנה בגדר "זכות שנוצרה במהלך הנישואין" ובהתאם
20 להוראת סעיף 5 להסכם על הצדדים לחלוק בזכות זו גם אם לא נזכרה במפורש בהסכם".
21
- 22 2. הנתבע טוען כי יש לראות את מענק המפכ"ל בגובה של 6% מהגמלה שהוא מקבל, כפיצוי
23 אישי עקב מצבו הרפואי.
24
- 25 3. מענק זה ניתן על פי נספחים ג – ה' לסיכומים, עקב מצבו הבריאותי של הנתבע. בין היתר
26 נאמר בדו"ח הועדה הרפואית כי הנתבע פורש מהשירות מאחר והוא סובל "ממגוון בעיות
27 רפואיות... סכרת שאינה מאוזנת... סובל מיתר לחץ דם... סובל ממחלות לב... עבר ניתוח
28 מעקפים... סובל גם ממשקל יתר... בעיה קשה בשמיעה".
29
- 30 4. התובעת צודקת כי מענק המפכ"ל מחושב על פי מכפלת שנות השירות (סעיף 17 לסיכומי
31 התשובה) וגובהו נגזר ממשך השירות, שרובו היה בתקופת החיים המשותפים. ואולם, עילת
32 ההטבה נעוצה במצבו הבריאותי של הנתבע.
33
- 34 5. ההטבה ניתנה על פי סעיף הקובע הטבה "עקב בריאות לקויה". מאחר ומדובר בהטבה
35 אישית עקב מצב רפואי, אני מקבל את עמדת הנתבע כי הטבה זו היא אישית ולא תחושב

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 42338-03-10 צ נ' צ'

1 כחלק מהמרכיבים שלהם זכאית התובעת. הדבר מקביל לאמור בסעיף 5 (א) (2) לחוק יחסי
2 ממון בין בני זוג, תשל"ג – 1973 הקובע כי גמלה או פיצוי עקב נזק גוף, מוחרג ממסת
3 הנכסים ברי האיזון.
4

5 **סיכומו של דבר:** (ד.)

6
7 1. א. התובעת זכאית לחלק היחסי בפנסיה המוקדמת של הנתבע.
8 ב. תשלומי הפנסיה יחושבו על פי המשכורת הקובעת של הנתבע במועד הפרישה.
9 ג. התובעת זכאית לכל מרכיבי ההטבות שקיבל הנתבע בפרישתו על פי חלקה היחסי שנקבע
10 בהסכם, למעט בגין מרכיב "מענק מפכ"ל" בגובה 6%, אשר שייך במלואו לנתבע והתובעת
11 לא זכאית לכל חלק שנובע מהטבה זו.
12

13 2. המומחה ישלים את חוות דעתו על פי האמור בפסק דין זה.
14

15 3. הנתבע ישלם לתובעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 10,000 ₪.
16

17 ניתן היום, י' אדר ב' תשע"א, 16 מרץ 2011, בהעדר הצדדים.
18

19

20 נפתלי שילה, שופט
21
22
23
24
25